

Motion till riksdagen

1987/88:Ub202

av Ann-Cathrine Haglund (m)

om "timme till förfogande" i grundskolan

I motion 1986/87:Ub243 hemställde undertecknad att riksdagen skulle ge regeringen till känna att en "timme till förfogande" bör införas i grundskolan. Skälet för detta är att en mängd olika aktiviteter avbryter undervisningen inom hela grundskolan. Det rör sig om kortare eller längre inplanerade eller plötsligt infallande avbrott under undervisningstid, t. ex. för läkarundersökningar, besök hos skolsköterskan, fotografering av klassen, tandläkarbesök, fluorsköljning, meddelande av olika slag, förberedelser för studiebesök och idrottsdagar, kontroll av frånvaro, besök av olika personer, teaterföreställningar och information från organisationer.

I motionen anfördes: "Alla dessa aktiviteter för hela eller delar av undervisningsgruppen är säkerligen var för sig angelägna. Tillsammans går det dock åt mycket av lektionstid för annat än undervisning. Ibland drabbas vissa ämnen av oproportionerligt många avbrott.

Förutom att undervisning på detta sätt går bort kan eleverna lätt få intrycket att annat är viktigare än undervisningen. För lärarna känns det ibland som om man motarbetas i sin ambition att planera undervisningen så att den blir så stimulerande och metodiskt och pedagogiskt så bra som möjligt. Färdighetsämnen såsom språk kräver en särskilt systematisk och välplanerad lärogång med täta och många övningstillfällen. Det kan vara mycket svårt för eleverna att komma i fatt om de måste gå ifrån lektioner eller om hela gruppen får för få tillfällen att öva.

I budgetpropositionen anges att det på ett par års sikt kan finnas anledning att göra vissa ändringar i timplanen. I det sammanhanget bör övervägas att införa en 'timme till förfogande' per vecka i grundskolan, där alla dessa aktiviteter som i dag avbryter undervisningen får komma in. Det skulle innebära en avsevärd kvalitetshöjning om ämnena därmed skulle få ha sin undervisningstid utan avbrott."

Utbildningsutskottet avstyrkte motionen, eftersom det enligt utskottet var svårt att överblicka konsekvenserna – inte minst de ekonomiska – av förslaget. Utskottet sa vidare: "Utskottet vill – i likhet med motionären – understryka vikten av att den timplanebundna undervisningstiden i olika ämnen inte utnyttjas för andra ändamål än vad den enligt bestämmelserna i läroplan och skolförordning är avsedd för. Utskottet utgår från att skolstyrelserna följer utvecklingen i detta hänseende."

Vad utskottet enligt ovan understrukit är väsentligt. För de flesta som

arbetar i grundskolan torde det dock stå klart att i praktiken kommer avbrotten under lektionstid att fortsätta om inte särskild tid avsätts.

Mot. 1987/88
Ub202

För att förstärka undervisningens kvalitet är det nödvändigt att låta undervisningen få fortgå utan avbrott och att meddelanden och andra aktiviteter får ske under en "timme till förfogande" eller på annat sätt utanför lektionstid.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en "timme till förfogande" i grundskolan enligt vad i motionen anförts bör utredas.

Stockholm den 11 januari 1988

Ann-Cathrine Haglund (m)